

မြန်မာနိုင်ငံတော်

နှစ်ဆယ်ရာစု အထူးခြားဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ

(တစ်ဘဝသံသရာ)အကျဉ်း

အကျဉ်းရေးသူ ဒေါက်တာ သန်းထွန်း

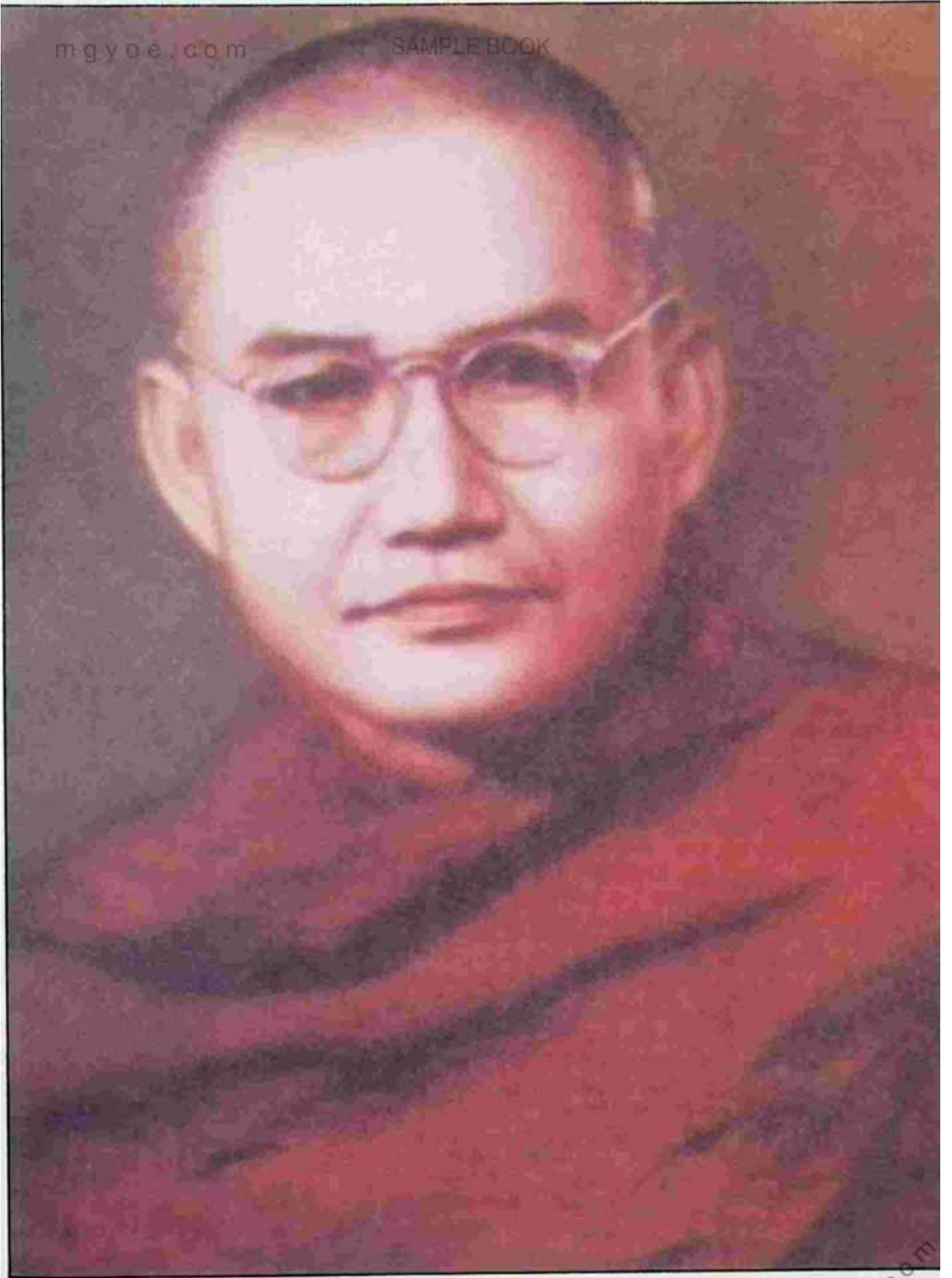
B.A.(Hons.), M.A., B.L., Ph.D., D.Lit.(London)

အငြိမ်းစား သမိုင်းပါမောက္ခ၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်

ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝ သံသရာ) ကို
 အချုပ်ရေးတာမှာ တချို့အစိတ်အပိုင်းတွေကို သိပ်ပြီး
 အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြနေတာတွေ မလိုဘူးဆိုပြီး
 ဖြုတ်ပစ်ပါတယ်။ သမိုင်းနည်းနဲ့ 'ဒါက အကြောင်းရင်း၊ ဒါက
 အဖြစ်အပျက်၊ ဒါက ရလဒ်' ဆိုပြီး နည်းနည်း တန်တန်
 လိုသလောက်ပဲ ရေးပါတယ်။ မူရင်းက စာမျက်နှာ ၅၄၂ မျက်နှာ
 ရှိတယ်ဆိုတော့ ကျမ်းလေးတယ်လို့ ပြောရမယ် ထင်တယ်။
 အခု ချုံ့လိုက်တဲ့အခါ စာမျက်နှာ ၁၀၀ အတွင်းပဲ ရှိမယ်။
 ဒီလို ချုံ့ပေမဲ့ အရေးပါတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုမှ
 မကျန်စေရပါဘူးလို့ အာမခံပါတယ်။

ဒေါက်တာသန်းထွန်း

အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

တန်ဖိုး - ၂၀၀၀ ကျပ်

နှစ်ကာလများ
စာအုပ်အစီအစဉ် ၃၀၉

မြန်မာနိုင်ငံက နှစ်ဆယ်ရာစု အထူးခြားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်

အမရပူရမဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝသံသရာ)အကျဉ်း

အကျဉ်းရေးသူ

ဒေါက်တာသန်းထွန်း

B.A.(Hons.), M.A., B.L., Ph.D., D. Lit. (London)

အငြိမ်းစား သမိုင်းပါမောက္ခ၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်

နှစ်ကာလများ

အမှတ် ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၉ ၂၅ ၄၈ ၄၈ ၀၄၈

e-mail: theeras2001@gmail.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

မြန်မာနိုင်ငံက နှစ်ဆယ်ရာစု အထူးခြားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်
 အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
 ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝ သံသရာ) အကျဉ်း
 အကျဉ်းရေးသူ ဒေါက်တာသန်းထွန်း
 အငြိမ်းစား သမိုင်းပါမောက္ခ၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်
 ဒုတိယအကြိမ်၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၂၀၁၈။
 ပထမအကြိမ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၄။
 အုပ်ရေး - ၁၀၀၀

ထုတ်ဝေသူ ဦးစိန်ဝင်း၊ နှစ်ကာလများ စာပေ (၀၀၇၄၄)၊ ၁၀၄၊ အပေါ်ဆုံးထပ် (က)၊
 အောင်ဇေယျလမ်း၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ အတွင်းနှင့် အဖုံးပုံနှိပ် ဦးအေးဝင်း၊ အေးကမ္ဘာ
 ပုံနှိပ်တိုက်၊ (၀၀၂၉၀) ၄၆၊ ၄၆ လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ မျက်နှာဖုံး
 ပန်းချီကိုကိုနိုင်၊ ကွန်ပျူတာစာစီ သရဖီ၊ စာအုပ်ချုပ် ကိုမြင့်။

မာတိကာ

အကျဉ်းရေးသူရဲ့ မှတ်ချက်	၇
အမှာ	၉
ဓာတ်ပုံစာရင်း	၁၀
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဖြစ်စဉ်ချုပ်	၁၁
အပိုင်း ၁	
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝ သံသရာ)အကျဉ်း	၁၁
အပိုင်း ၂	
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ရေးသားပြုစုခဲ့တဲ့ ကျမ်းများ စာရင်းကျယ်	၈၇
အပိုင်း ၃	
အရှင်ဇနကာဘိဝံသရဲ့ နံနက်ခင်း သြဝါဒချုပ်	၁၀၇

အကျဉ်းရေးသူရဲ့မှတ်ချက်

လောကဝံတရားအတိုင်း ဆူကြဲနိမ့်မြင့် ကြုံတဲ့အခါ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် နှိမ့်ချလေ့ရှိတဲ့ အရှင်ဇနကာဘိဝံသလို ဆရာတော်က မိမိ ဘယ်မှာ ဘယ်လို အရေးပေးခံရတယ်လို့ ဝင့်ဝင့်ဝါဝါ ပြောမယ် မထင်။ ဘယ်လို အခါမျိုးမှာ ဆုံးရှုံးနစ်နာတယ်ဆိုရင်လည်း တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ သည်းခံ မယ့်သဘော ရှိတယ်။ ဆရာတော်ကို ဆန့်ကျင်သူ လူ၊ ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် တွေထဲမှာ တန်ခိုးအာဏာ ကြီးသူတွေလည်း ပါတယ်။ ရဟန်းတော်ချင်း လည်း ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်က သူတို့ဟာ ငါ့ ပါရမီဖြည့်ဖက် တွေလို့ သတ်မှတ်တယ်။

ဆရာတော်ကို ထေရုပ္ပတ္တိ ပြောပါ။ ရေးပါ လျှောက်ထားရင် အလွယ်တကူ ပြောဖြစ်ဖို့ ဝန်လေးလိမ့်မယ်။ ရှေးအခါက မိလိန္ဒဘုရင် မင်းမြတ်နဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး နာဂသေနတို့ အမေးအဖြေပုံစံနဲ့ မေးဖြေကြ ပုံမျိုးဆိုရင် ပိုပြီး အဆင်ပြေမယ်။ အဲဒါနဲ့ ဘုန်းကြီး ဓမ္မဂုတ္တကို ကတ်သီး ကတ်သတ် ငယ်စဉ်အခါက မှားမှားယွင်းယွင်း ပြောဆို ပြမူမိတာတွေ ပါ မကျန် မေးစေပြီး ဆရာတော်ကလည်း မထိမ်မဝှက် ဖြေရှာတယ်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသက ရန်သူကိုတောင် အားလုံး ရိုင်းစိုင်းကြတာ မှ မဟုတ်ဘဲဆိုပြီး 'ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့ ရန်သူ'လို့တောင် ခေါ်ချင်ပုံရတယ်။

သူတို့မှာလည်း လုံလောက်တဲ့ အကြောင်းရှိလို့သာ ငါ့ကို ပြောကြတာ ဖြစ်မယ်။ ငါက ခွင့်လွှတ်ဖို့ပဲ လိုတယ်လို့ ယူဆဟန်ရှိတယ်။

ဆရာတော် ကိုယ်တိုင်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝ သံသရာ) ကို အချုပ်ရေးတာမှာ တချို့အစိတ်အပိုင်းတွေကို သိပ်ပြီး အကျယ်တဝင့် ရှင်းပြနေတာတွေ မလိုဘူးဆိုပြီး ဖြုတ်ပစ်ပါတယ်။ သမိုင်းနည်းနဲ့ 'ဒါက အကြောင်းရင်း၊ ဒါက အဖြစ်အပျက်၊ ဒါက ရလဒ်' ဆိုပြီး နည်းနည်း တန်တန် လိုသလောက်ပဲ ရေးပါတယ်။ မူရင်းက စာမျက်နှာ ၅၄၂ မျက်နှာ ရှိတယ်ဆိုတော့ ကျမ်းလေးတယ်လို့ ပြောရမယ် ထင်တယ်။ အခု ချုံ့လိုက်တဲ့အခါ စာမျက်နှာ ၁၀၀ အတွင်းပဲ ရှိမယ်။ ဒီလို ချုံ့ပေမဲ့ အရေးပါတဲ့ အကြောင်းအရာ တစ်ခုမှ မကျန်စေရပါဘူးလို့ အာမခံပါတယ်။

ဆရာတော် ပြုစုခဲ့တဲ့ ကျမ်းတွေကို ဘယ်ကျမ်းက ဘယ်ရက်က ရေးတယ်။ စာမျက်နှာ ဘယ်လောက်ရှိတယ်လို့ ဖော်ပြပြီး စာရင်းလုပ်တယ်။ နောက်ဆက်တွဲအနေနဲ့ ထည့်ပေးတယ်။ အဲဒီအခါမှာလည်း ဘယ်ကျမ်းဟာ ဘာအကြောင်းကို ရေးတာလို့ အကျဉ်း ဖော်ပြထားပါတယ်။ အဲဒီလို ရေးတဲ့အခါ ဦးဃောသိတ ရေးတဲ့ 'တစ်ဘဝ သာသနာ' (၁၉၉၄ ပုံနှိပ်၊ စာမျက်နှာ ၃၆၇-၆၄၃) ကျမ်းထဲက စာအုပ်စာရင်းရော အဖွင့်ကို ပါ ယူသုံးပါတယ်။ ကိုယ်တိုင် မဖတ်ဖူးတာက များပါတယ်။ ဘာသာဋီကာ မြန်မာလို ရှင်းတယ် ဆိုပေမဲ့ လောကုတ္တရာစာပေကို မလေ့ကျက်ဖူးလို့ မသိတာက များပါတယ်။ ပြီးတော့ သာမန် အရပ်သားဖို့ ရေးတဲ့ ကျမ်းက နည်းပါတယ်။ သာသနာရေး စာမေးပွဲ (ပထမငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ ကျော်တွေ) ဖို့ ရေးတဲ့ကျမ်းတွေ ဖြစ်တော့ ကိုယ်နဲ့ လက်လှမ်းမမီဘူး ပြောရမယ်ပေါ့။ နံနက်ခင်း သြဝါဒတွေကို ရေးတော့လည်း ဒီလိုပဲ တွေးမိပါတယ်။ အဲဒါကို ရွံ့နေလို့လည်း မပြီးပါ။ တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း ရှင်းပြီး ရေးရပါတယ်။ ဆရာတော်က လူ၊ သတ္တဝါတွေအပေါ်မှာ ထားတဲ့ ကြင်နာ သနားစိတ်ကိုတော့ ပေါ်အောင် ဖော်ပြပါတယ်။

သန်းထွန်း

B.A. (Hons.), M.A., B.L., Ph.D., D.Lit. (London)

အငြိမ်းစား သမိုင်းပါမောက္ခ၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်။

အမှာ

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးအကြောင်း
အခြားပုဂ္ဂိုလ်က ရေးရင်
ထင်ရှားတာပဲ သူ မြင်ပြီး
သူ ထင်သလောက်ပဲ ရေးမှာပ။
ကိုယ် လိုချင်တဲ့ အဆင့်ရောက်အောင်
ဘယ်လောက် လုပ်ရတယ်ဆိုတာ
ကိုယ်သာ သိတယ်
ကိုယ်တိုင်ပဲ ရေးပြပါတော့မယ်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
၂၂၊ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၇၀။

ဓာတ်ပုံစာရင်း

- ၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
- ၂။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
- ၃။ မြောင်းမြဆရာတော် ဦးဉာဏာဘိဝံသ
- ၄။ ကိုရင်ဇနက၊ သက်တော် ၁၈
- ၅။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ သက်တော် ၂၆
- ၆။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ သက်တော် ၅၂
- ၇။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ သက်တော် ၅၅
- ၈။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ သက်တော် ၇၅
- ၉။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ မပျံလွန်မီ နှစ်လ
- ၁၀။ (၁၉၄၃ လောက်က စပြီး) အမြဲ မတ်ရပ် စာရေးတဲ့ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
- ၁၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကျမ်းပြုနေပုံ
- ၁၂။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ တပည့် ငါးရာကျော်ကို နံနက်ခင်း သြဝါဒ ပေးမြဲ ပေးနေပုံ
- ၁၃။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ပျံလွန်တော်မူတဲ့အထိ အနှစ် သုံးဆယ် သီတင်းသုံးသွားတဲ့ ကျောင်းငယ်
- ၁၄။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ရုပ်အလောင်းတော်ကို တပည့်တွေ မီးသင်္ဂြိုဟ် မယ့် နေရာကို ပခုံးနဲ့ထမ်းပြီး သယ်ဆောင်လာကြပုံ
- ၁၅။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ အထိမ်းအမှတ် ဗိမာန်နဲ့ ရုပ်တုတော်

အရှင် ဇနကာဘိဝံသ ဖြစ်စဉ်ချုပ်

မိဘ	ဦးဇောတိ + ဒေါ်အုန်းလှိုင်
ဇာတိ	စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရွှေဘိုခရိုင်၊ ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ။
မွေးရက်	၂၇ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၀၀ (အင်္ဂါနေ့)။
ရှင်ပြု	၁၄ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၀၅ (ပထမအကြိမ်) ၁၉၁၅-၁၆ (နောက်တစ်ကြိမ်)
ပညာအရည်အချင်း	၁၉၁၇-၁၈၊ ပထမကြီး စာမေးပွဲအောင်
ရဟန်းခံ	၁၅ မတ်၊ ၁၉၁၉ (ပထမအကြိမ်) ၁၂ ဇွန်၊ ၁၉၁၉ (ဒုတိယအကြိမ်) ၃ မတ်၊ ၁၉၂၀ (တတိယအကြိမ်)
ဘွဲ့	၁၉၂၅-၂၆၊ ပထမကျော်ဘွဲ့၊ ရ၊ ပရိယတ္တိ သာသန ဟိတ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့၊ ရ။ ၁၉၅၀-၅၁၊ မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးရပြီး ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရက ပထမဆုံး ဆက်ကပ်တဲ့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့၊ ရ။
ဂုဏ်ထူး	၁၉၅၃-၅၄၊ ဆဋ္ဌ သံဂီတိ သြဝါဒစရိယ သံဃ နာကယ ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရတ္တာရက ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိ ပဋိဝိသောကေ

ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩသာန သောဓေယျ ပတ္တပါဌက
၁၉၇၁-၇၂၊ ပဲခူးမှာ ကျင်းပတဲ့ ရွှေကျင် ဂိုဏ်းလုံး
ကျွတ် အစည်းအဝေးကြီးတွင် ရွှေကျင်ဂိုဏ်း ဥပ
ဥက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယ သာသနာပိုင်) ရွေးကောက် တင်
မြှောက်။

ပျံလွန်တော်မူ

၂၇ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၇၇ (အင်္ဂါနေ့၊ ညနေ ၄ နာရီခွဲ)
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကိုယ်တိုင်
ရေးခဲ့တဲ့ အတ္ထုပ္ပတ္တိဟာ ၁၄ ဒီဇင်ဘာ၊ ၁၉၇၇ ထိ
ရောက်တယ်။ ဆရာတော်ကြီးက ၂၇ ဒီဇင်ဘာ၊
၁၉၇၇ မှာ ပျံလွန်တဲ့အတွက် ကျန်နေတဲ့ တစ်ဆယ့်
သုံးရက်ကို ဦးစီးနာယကအဖြစ် အမရပူရ မဟာ
ဂန္ဓာရုံကို ဆက်ခံတဲ့ အရှင်စန္ဒောဘာသက ဆက်
ရေးပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီး သက်တော်က ၇၇
နှစ်နဲ့ ၁၀ လ။

အပိုင်း ၁
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ
(တစ်ဘဝ သံသရာ) အကျဉ်း

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to contain several lines of writing.

အရှင်နေကာဘိဝံသ ကိုယ်တိုင်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ (တစ်ဘဝသံသရာ)အကျဉ်း

နိဒါန်း

ဒီကမ္ဘာမှာ တဏှာ
 တဏှာစေရာ မငြင်းသာ
 ဘေးတွေ့တဲ့အခါ ကယ်သူ မလာ
 ရော
 မသာ
 သေမှာ သိရင်
 ကြိုပြင်ဆင်
 မဂ်လမ်း ပွင့်စေချင်

လူဖြစ်စ (၁-၆)*

လူပဲ ဖြစ်ချင်တယ်။ နတ် မဖြစ်ချင်ပါ။ နတ်စည်းစိမ်ဆိုတာ သိပ်
 ကြီးကျယ်တယ်။ နတ်က ဘယ်မှာ တရားသဘော ရနိုင်ပါတော့မလဲ။
 ဒီအချက် သုံးချက်ကို ကြည့်လေ -

* တစ်ဘဝ သံသရာ စာအုပ်မှ စာမျက်နှာ

- ၁။ ဘာမှမလုပ်ဘဲနဲ့ လိုချင်တာ မှန်သမျှ အကုန်ရတယ်
- ၂။ ဒီတော့လည်း နတ်က ဘာမှ ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး အလုပ်လုပ်မှာ မဟုတ်တော့ပါ။
- ၃။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားနဲ့ ဝေးပြီးရင်း ဝေးနေပြီ။ လူကတော့ ကိုယ်တိုင်လုပ်မှ ကိုယ် လိုချင်တာ ရတယ်လို့ သိနေပြီ။ သူသာ တကယ် နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်ရင် ရမှာပေါ့။

အမိမြန်မာ (၇-၉)

မြန်မာ ဖြစ်ရတာ ကျေနပ်တယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားတဲ့ တခြားနိုင်ငံတွေ ရှိပေမဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကျင့်စဉ်က ဒီမှာ သာတယ်။ အညာက ပိုပြီး ကောင်းတယ်။ ဗုဒ္ဓတရားကို သင်ပေးနိုင်တဲ့နေရာ များ တယ်။

ရွှေဘိုက အသာဆုံး (၁၀-၁၃)

ရွှေဘိုနယ်မှာ ပိဋကကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း သင်ပေးမယ့် ဆရာတွေ ပေါတယ်။ အဲဒီ ဆရာတော်တွေဆီမှာ သင်ယူပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာ ဗုဒ္ဓ သာသနာ ထွန်းကားအောင် လုပ်ပေးသွားတဲ့ အလောင်းမင်းတရားနဲ့ သူ့ လူတွေရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မမေ့သင့်ပါ။

သရိုင်က အကောင်းဆုံး (၁၃-၂၄)

ရွှေဘိုနယ်မှာလည်း သရိုင်က အသာဆုံး ဆိုရမယ်။ ကျမ်းတတ် အကျော် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်၊ ထရံကာ ဆရာတော်တွေ ထွက်တဲ့ နေရာပေါ့။ ရွာက မကြီးပါဘူး။ ရွာသားတွေလည်း မဆင်းရဲလှဘူး။ ရွာဦးမှာ စေတီတစ်ဆူ ရှိတယ်။ သပ္ပာယ်အောင် ပြင်ဆင် မွမ်းမံထားကြ ပါတယ်။ ဘာသာတရားကို ကိုင်းရှိုင်းတာ ထင်ရှားပြီလေ။ အသင့်အတင့် လည်း လှူဒါန်းနိုင်တဲ့ သဘောပေါ့။ စစ်ဘေး၊ သူပုန်ဘေး ကြုံရင် နီး စပ်ရာ လုံခြုံတဲ့နေရာမှာ ခိုလှုံကြမိ မဟုတ်လား။ အဲဒီတော့ ခင်မွန်လို့ ခမုံလို့ အနီးအပါး ရွာတွေက လူရတတ်တွေ သရိုင်မှာ လာခိုကြရတယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ အဘိုးအဘွားတွေက ခမုံက ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့က သိပ်

mgyoe.com

အချမ်းသာကြီးတော့ မဟုတ်ပေမဲ့ ချမ်းသာတဲ့အထဲမှာ ပါတယ်လို့ ဆိုရ ပါမယ်။ သူတို့က သူတို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို သူစိမ်းတစ်ရံဆံတွေလက် ရောက်ပြီး ပြန်ကျသွားမှာ စိုးတယ်။ အဲဒါကြောင့် အမျိုးချင်းပဲ ပေးစား တယ်။ ဘုန်းကြီး အမေက သူစိမ်းကိုယူလို့ ဆွေမျိုးတွေက နှစ်အကြာကြီး ဝိုင်းပယ်ထားတာကို ခံရတယ်။ ဒီလိုပုံစံကြောင့် တယ်မကြာဘူး။ တစ် ရွာလုံး အမျိုးတွေချည်းပဲ ဖြစ်ကုန်တယ်။ အဲဒါ အားပေါ့။ သူစိမ်းနဲ့ ဖက်ပြိုင်ရမယ်ဆိုရင် ဝိုင်းပြီး ကိုယ့်လူကို ကူညီကြတာ အထင်အရှား ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အချင်းချင်း ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်တွေ ဖြစ်လာကြပြီး မတည့် ကြပါ။ ဒါကို ဘုန်းကြီး သိပ်မုန်းတယ်။ ဒီလိုသာ မဖြစ်ရင် သိပ်ပျော် စရာ ဖြစ်မှာပါ။

တစ်ဖက်ကတော့ ဘုန်းကြီးတို့ အမျိုးတွေ အားလုံးဟာ ဘုရား တရားကို ကြည်ညိုကြတယ်။ သရိုင်းဆရာတော်ကို လူတိုင်းက ကြည်ညို လို့ ရဟန်းရော လူပါ ပဋိပက္ခကြိုတိုင်း ဆရာတော်ရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို နာခံကြတယ်။ ကျောင်း၊ ဘုရား ပျက်တယ်ဆိုရင် မူလ ဘုရားဒါယကာ ရဲ့ သားမြေးစဉ်ဆက်ကို ဆရာတော်က ပြင်စေတယ်။ ဒါကြောင့် စေတီ တွေ အပြိုအပျက် မရှိပါ။ သရိုင်းရွာမှာ အရင်က ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ငါးကျောင်း ရှိတယ်။ အဲဒီကျောင်းက ဗောဓိ၊ ပင်းနဲ့ ရွှေတောင်ကျောင်း တွေက ဘုန်းကြီးရဲ့ အဘိုးတို့ တည်ဆောက် ကိုးကွယ်ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဒီကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးသွားတဲ့ သံဃာတွေကလည်း သူတို့နဲ့ဆိုင်တဲ့ ပဋိပတ္တိ (သင်တယ်)၊ ပဋိပတ္တိ (လေ့လာတယ်)၊ ပဋိဝေဓ (ထိုးထွင်း သိမြင်အောင်) အားထုတ်တယ်။

ခုများဆိုရင် ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းလုံးမှ သံဃာ တစ်ပါးစီပဲ ရှိတော့တယ်။ သိပ် ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဒီကျောင်းတွေမှာ အရင်ကလို စာသင်သံဃာတွေနဲ့ ပြန်ပြီး စည်စည်ကားကား ဖြစ်စေချင် ပါတယ်။ အဲဒီလို ဆန္ဒရှိပုံကို အနာဂတ် သာသနာ၊ ဘာသာသွေး၊ ရုပ်ပုံ ရှင်ကျင့်ဝတ်တွေမှာ ထည့်ရေးဖူးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါလည်း ခုထိ ပြဿနာ ကို ကျေနပ်လောက်အောင် အဖြေရှာမရသေးပါ။ ဘယ်သူ့ကို အပြစ်တင် မလဲဆိုရင် အထက်မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ် သိမ်းလို့ လူမှုအခြေ ပျက် ပြီး အရင်က ကောင်းတာတွေကို အခု ကောင်းတယ်လို့ ဆက်မမြင်ကြ

mgyoe.com

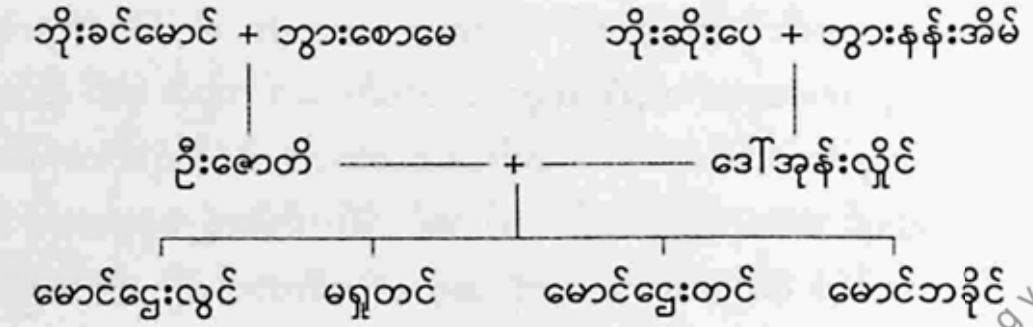
တော့တဲ့ အချက် ဖြစ်ပါတယ်။ အခလွတ် ဘုန်းကြီးကျောင်းဟာ အရေး မပါတော့ဘူး။ လူဦးရေလည်း နည်းလာတယ်။ တို့တစ်တွေ အများစုက အလုပ် အနုအကြမ်း မရှောင်ပါဘူး။ လုပ်အား ကောင်းတယ်။ ရိုးသား တယ်။ ဉာဏ်ပညာ ထက်မြက်တယ်။ အားလုံး ဒီလိုပဲ ကောင်းသလား ဆိုတော့လည်း ခြွင်းချက် ရှိပါတယ်။ တချို့ မိုက်တယ်၊ အရက်သောက်၊ ဖဲရိုက်နဲ့ ဆင်းရဲကုန်ကြတော့တာပေါ့။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်တာ လည်း ဒီလို ဆုတ်ယုတ်ရတဲ့ အကြောင်းအရင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါ ဆုတ်ကပ် ဖြစ်တယ်။ ဒါကို တားမြစ်နိုင်စရာ နည်းလမ်း မရှိပါ။ အတန် အသင့် ကောင်းလာအောင် လုပ်တဲ့နည်းတော့ ရှိမှာပေါ့။

သရိုင်းရွာသား ဖြစ်ရတာ ဘုန်းကြီး ဂုဏ်ယူတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အထက်က ပြောခဲ့သလို ဘုန်းကြီးတို့ရွာက ရွှေကျင်နိကာယ မှာ ဒုတိယမြောက် သာသနာပိုင်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ထွက်တယ်။ ထရံကာ ဆရာတော်ဆိုရင် သီပေါမင်း ရဟန်းဘဝက ဆရာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။

ကလေးဘဝက ငါးနှစ်ရွယ်ထိ (၂၅-၄၆)

ဦးဇောတိ၊ ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့ရဲ့ ကလေး လေးယောက်မှာ ဘုန်းကြီး က အကြီးဆုံးသား မောင်ဌေးလွင်လို့ ခေါ်တယ်။ ၂၇ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၀၀ (အင်္ဂါနေ့ မွန်းမတည့်မီ) မွေးဖွားတယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ နောင်ရေးကို ဗေဒင် ဆရာက သိလိမ့်မယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ဗေဒင်ကို သိပ်အလေးဂရုမထား ဘူး။ (ဘုန်းကြီး ဆိုတော့ လဇ္ဇိပေသလ သိက္ခာကာမ - ဝိနည်းကျိုးမှာ ရှက်တယ်။ ဝိနည်းကို ကျနအောင် ထိန်းချင်တယ်။ ဒါပဲ ဖြစ်ချင်တယ်)

မောင်ဌေးလွင်ရဲ့ မျိုးဆက်

LA	6	CAN	LA	16
	134	21		
3	2	1	0	8
		7		
	0			5
	58			3

မောင်ဌေးလွင် ဇာတာ

(၂၇ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၀၀၊ အင်္ဂါနေ့၊ မွန်းမတည့်မီ ဖွားသူ)

လက္ခဏာဆရာကလည်း အကောင်းအဆိုး ပြောစရာ ရှိမှာပဲ။
 ဘုန်းကြီးနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ကိုယ်တိုင်ရဲ့ စွမ်းအား၊ ဉာဏ်အားပဲ မူလပါ။
 အသက်ရှည်ရှည်နဲ့ သာသနာ့ အလုပ်အကျွေးအဖြစ်နဲ့ အရေးပါတဲ့ဘက်
 က ဆောင်ရွက်ခဲ့ချင်တယ်။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် လုပ်ချင်ပေမဲ့ ရိုးရိုး
 အေးအေး နေမယ်။ ဘုန်းကြီး ရောက်ရာအရပ်ဟာ ...

- ၁။ ပဋိရူပဒေသ (ဘုန်းကြီးအတွက် သင့်တော်မယ့်နေရာ)
- ၂။ သပ္ပာယ်သု ပနိဿယ (လူကောင်းအတွက် အထူးကောင်းတဲ့ အရိပ်
အာဝါသ)
- ၃။ ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ (ရှေးကံ အကျိုးပေးရာ)

ဘယ်

ညာ

ဆရာတော် လက္ခဏာ

(ဆရာတော် ဒကာတစ်ဦးဖြစ်သူ ရှမ်းပွဲ ဦးတင်မောင် ဒေါ်လှလှမှ ပေး)

ဖြစ်ပါတယ်။ ဘိုးဘွားမိဘက အစ ရတနာသုံးပါးကို ရိုသေ ကိုင်းရှိုင်း
 ကြသူတွေ ဖြစ်လေတော့ ဘုန်းကြီးကိုလည်း ဟိုငယ်စဉ်ကပဲ ကလေး
 သူတော်ကောင်းလေး ဖြစ်လိမ့်မယ် ထင်ကြတယ်။ ဘယ်ဟုတ်မလဲ။
 ငယ်ငယ်က သီချင်းဆိုချင်တယ်။ က၊ချင်တယ်။ အဘိုးက ဘုရားရှိခိုး
 သင်ပေးတော့မှ သီချင်းဆို ရပ်သွားတယ်။ ရိုသေထိုက်သူကို ဘယ်လို
 ရိုသေ လေးစားရမယ် ဆိုတာလည်း အဲဒီတော့မှ သိလာတယ်။

ဖိနပ်စီးပြီး လူကြီးသူမ အနီးအပါးကို ဘယ်တော့မှ မသွားရ
 သက်ကြီးရွယ်အိုရှေ့မှာ မတ်မတ်မရပ်ဘဲ ယို့ယို့ကိုင်းကိုင်း နေရ
 မယ်။

ခါးကိုင်း ဦးညွတ်မှ အနေမှန်တယ်
 လူကြီးရှေ့မှာ ခေါင်းငုံ့ပြီး သွားရမယ်
 အညစ်အကြေး စွန့်ချင်ရင် အိမ်နဲ့ ဝေးနိုင်သလောက် ဝေးအောင်
 သွားစွန့်ရမယ်

သောက်ရေအိုးစင်နားမှာ တံတွေး မထွေးရ
 သောက်ရေအိုးစင် အနားမှာ နှပ်မညှစ်ရ
 ပါးစပ် ပြည့်နေအောင် အစာစားနေဆဲမှာ စကားမပြောရ
 အစားအသောက် စားဆဲသောက်ဆဲ (ထမင်းဝိုင်း) စကားမပြောရ
 စားသောက်တဲ့ အသံ မဆူညံစေရ
 ဟင်းနဲ့ ထမင်း၊ ထမင်းကို ပိုပြီး စားရမယ်
 လူကြီးဝိုင်းမှာ ကလေး ဝင်မစားရ
 ကလေးကို ထမင်းတစ်ခွက်နဲ့ မျှတအောင် ဟင်းနည်းနည်း ရမယ်
 ထမင်း မကုန်ခင် ဟင်း မကုန်စေရ

ဘုန်းကြီးက သားကြီးဆိုတော့ မိဘအိမ်မှာ နေစဉ်က အငယ်တွေ
 လာပြီး၊ ရောနှောပြီး မနေဝံ့ပါ။ အိမ်နီးချင်း ကစားဖော်လည်း မရှိပါ။
 ခြံထဲက မန်ကျည်းပင်ကြီး ကြည့်ပြီး အဲဒီအပင်ကြီးရဲ့ အရွက်တွေကမှ
 ငါ့ထက် လွတ်လပ်သေးတယ်လို့ စိတ်ထဲက ထင်မိတယ်။ ရှေးခေတ်
 ကုလားတွေလို သစ်ပင်လည်း လူလို၊ တိရစ္ဆာန်လို သဇီဝ အသက်ရှိတယ်
 လို့ ယုံကြည်မိတယ်။ သူ့အတွက် အစာရေစာ သတ်မှတ်ပြီး ပေးထားတယ်။
 အဲဒီလို သတ်မှတ်ချက် ရှိနေလို့ သူ စားဖို့ အစာကုန်ရင် သူ့သက်တမ်း

mgyoe.com

လည်း ကုန်ပြီလို့ ယူဆတယ်။ ဘုန်းကြီး အသက်ငါးနှစ်လောက်က ဒီလို ပဲ ထင်မှတ်ပါတယ်။ မိုးကောင်းကင်က ကြယ်တွေမှာ အသက်ရှိသလား လို့ အဖေနဲ့အတူတူ ညအခါ နွားလှည်းစီးသွားရင်း မေးမိတယ်။ ဒါတွေ ဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူအဆတွေပေါ့။ ငယ်ငယ်ကပဲ ဒီလို လွဲလွဲချော်ချော် တွေးတာမျိုးကို ပြုပြင်ပေးသူရှိလို့ ကံကောင်းပါတယ်။

အဲဒီနောက် သိပ်မကြာဘူး။ ကျောင်းသားအရွယ်ရောက်လို့ ဘုန်းကြီးကျောင်းကို လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ ရုပ်ပွားဆင်းတုဆိုတာ ဂေါတမ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ ကိုယ်စားတော် ဖြစ်တယ်။ စေတီဆိုတာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ သရီရဓာတု ဆိုတဲ့ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာတဲ့နေရာ ဖြစ်တယ်လို့ သင်ကြား ဖတ်မှတ်ရတဲ့ စာထဲကနေပြီး သိလာပါတယ်။ ပိဋကကို ကျေကျေညက်ညက် သင်ကြား တတ်မြောက်တဲ့အခါ ပိဋကဟာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ရောက်ရာရောက်ကြောင်း တစ်ခုတည်းရှိတဲ့ မှန်ကန်တဲ့တရား ဖြစ်တယ်လို့ သိလာတယ်။ အရိယာ သာ သံဃာစစ် ဖြစ်တယ်လို့ သိလာတယ်။ ဒါကို မသိဘူးဆိုရင်ပဲ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်ဖြစ်တယ်လို့ အမည်ခံပြီး တရားသဘောကို ခြေခြေမြစ်မြစ် မသိတော့ မဆီမဆိုင်တွေ လုပ်ကုန်ကြတယ်။

ဥပမာ၊ အသက် ငါးနှစ်အရွယ်မှာ ကိုရင် ဝတ်ပေးပြီး ဘုန်းကြီး ကျောင်းကို လွှတ်လိုက်တယ် ဆိုပါတော့။ ဒါ ဘုရား အလိုတော်ကျ ဖြစ် ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဆိုရင် ၁၄ ဇန်နဝါရီ၊ ၁၉၀၅ က ကိုရင် ပထမအကြိမ် ဝတ်ရတယ်။ ပွဲကြီးလမ်းကြီးကို လုပ်တယ်။ ကုန်လိုက်တဲ့ ပိုက်ဆံတွေ အများကြီး။ ဘာမှ အကျိုးမထင်ဘူး။ ဘုန်းကြီးက ငယ်သေးတော့ ကိုရင် ဝတ်တာ ဒါမျိုး မလုပ်ရဘူးလို့ နားမလည်ပါ။ နောက် ဒါမျိုးတွေကို ပြင်ပါလို့ ‘အနာဂတ် သာသနာ’ စာအုပ်ကို ရေးပါတယ်။ တော်တော်လေး ပညာအခြေခံရှိမှ ဘုန်းကြီး ဘာပြောတယ်ဆိုတာ သိမှာပါ။ လူတိုင်းလိုပဲ အစဉ်အဆက် လုပ်နေကျ မလုပ်ရရင် မကြိုက်ပါ။ ဒါကို အလိုမလိုက် သင့်ဘူး။ ကိုးကွယ် ယုံကြည်မှုဆိုင်ရာကိစ္စ ပေါ်လာရင် မလုပ်တတ်၊ မကိုင်တတ်နဲ့ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေ ဒုက္ခတွေ့ကြရော။ ဘုန်းကြီး တွေတောင် ပိဋကတ်ရဲ့ တချို့အပိုဒ်ကို နားမလည်ဘူး။

ငါးနှစ်က ဆယ်နှစ်(၄၇-၇၃)

ပညာသင်ဖို့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို နောက်တစ်ကြိမ် ၇ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၀၆ မှာ ရောက်ပြန်တယ်။ အသက် ခြောက်နှစ်ပြည့်ဖို့ ရက် ၂၀ ပဲ လိုတော့တယ်။ အခြား ကလေးတွေလို တစ်နေ့လုံး (၂၄ နာရီ) ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာနေဖို့ ငယ်သေးတယ်လို့ မိဘက ယူဆပြီး ကိုရင်ကို ည အိမ်ပြန်အိပ်ခိုင်းတယ်။ သင်ကြားရတာကတော့ ထုံးစံ သင်ရိုးပါ။

- ၁။ သင်ပုန်းကြီး
- ၂။ မင်္ဂလာသုတ်
- ၃။ ဆုံးမစာ
- ၄။ လက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိခိုး
- ၅။ ပရိတ်ကြီး ပါဠိ
- ၆။ လောကနိတိ

ကိုရင်ကို သင်ပုန်းကြီး ရအောင် အဘိုးက သင်ပေးပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျန်တာကို တစ်နှစ်နဲ့ ခြောက်လ ကြာတော့ အားလုံးကို ကျွတ်ကျွတ်လွတ်လွတ် တတ်ပါတယ်။ မြန်တယ်။ ဉာဏ်ကောင်းလို့ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သတ်ပုံကျတော့ ညံ့တယ်။ စာစီစာကုံး ထုံးနည်း မသိ။ သတ်ပုံလင်္ကာဖြစ်တဲ့ 'ငါးမည်ရွှေကြာ'ကို အလွတ်ရပါတယ်။ ကျက်ခိုင်းလို့ ကျက်တာ၊ အသုံးမချတတ်ပါ။ ကိုယ် သိတာ ပြောချင်တာကို သူတစ်ပါး သိအောင် ပြောဖို့ ခက်နေတယ်။ ခုထိလည်း သတ်ပုံစာအုပ် အနားမှာ ထားရတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ရိုးကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖို့ အချိန်တန်ပြီ။

အဘိုးရဲ့ 'အိမ်စာအုပ်စင်'မှာ ကျမ်းစုံ ထားပါတယ်။ ကဗျာလင်္ကာရော၊ စကားပြေပါ ရှိတယ်။ 'ချဉ်ပေါင်ရွက်သည် မောင်မှိုင်း'လို စာအုပ်လည်း ရှိတယ်။ သူ့နေရာနဲ့သူ အသုံးကျပါတယ်။ ဆရာတွေက အခြေခံဂဏန်းသင်္ချာကို သင်ပေးတယ်။ ဆရာတစ်ယောက်က ဘုန်းကြီး ဖြစ်မယ့်သူငယ်ပဲလို့ ပြောတယ်။ အဲဒီတော့ ဂဏန်းသင်္ချာ ဆက်သင်မနေနဲ့။ ပါဠိသဒ္ဒါပဲ ပေါက်မြောက်အောင် ကြိုးစားပေးတော့လို့ လမ်းညွှန်တယ်။ အင်္ဂလိပ်မင်း ရောက်လာတော့ စာသင်ကျောင်းမှာ ဂဏန်းသင်္ချာ၊ ပထဝီဝင်နဲ့ အထွေထွေသိပ္ပံကို သင်ရိုးထဲထည့်ပြီး သင်နေပြီ။ အဘယျာရာမ

ဆရာတော်က ဒါမျိုး ပြောင်းကြစေချင်သတဲ့။ သင်ရိုးသစ်ကို သင်ပေးဖို့ အဲဒီအခါက ဘုန်းကြီးကျောင်း ၆,၈၇၃ ကျောင်း ရှိတယ်။ ခက်တာက ဒီလို သင်ရိုးသစ် သင်ပေးနိုင်တဲ့ အရည်အချင်းပြည့်ဆရာ မရှိ။ ပြီးတော့ ဆရာတော်ကြီး တချို့က ဂဏန်းသင်္ချာဟာ တိရစ္ဆာန်ကထာတဲ့။ နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းရဲ့ ဖိလာ ဖြစ်တယ်။

ခေတ်ပညာ မတတ်လို့ ဘုန်းကြီး ကံဆိုးလိုက်တာလို့ တစ်ခါမှ စိတ်ထဲမှာ မဖြစ်ပါဘူး။ ခေတ်ပညာဟာ လူဝတ်ကြောင်တွေဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့ မအပ်စပ်ဘူး ဆိုပါတော့။ ဘုန်းကြီးအနေနဲ့ (ငါးရာငါးဆယ်) ဇာတ်တော်တွေကို သိပ်နှစ်သက်တယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့ အနှစ်သာရအားလုံး ဒီဇာတ်တွေထဲမှာ ပါနေတယ်။ ရှေးရှေးက ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတွေ ဘယ်လို အရေးကြီးရင် ဘယ်လို ပြောတယ်၊ ဘယ်လို လုပ်တယ်၊ ဘယ်လို စိတ်ထားတယ် ဆိုတာ ဇာတ်တော်ထဲမှာ တွေ့မယ်။ အဲဒါကို အတု ခိုး၊ သူတို့ အောင်မြင်သလို ဘုန်းကြီးတို့လည်း အောင်မြင်နိုင်တာပေါ့။ တစ်မျိုး ပြောတော့ အလောင်းမင်းတရားကို ဘုန်းကြီး အတုမခိုးဘူး။ သူ ထူထောင်တဲ့ နိုင်ငံနဲ့ မင်းဆက်ဟာ ၁၈၈၅ မှာ ပြိုပျက်သွားတယ်။ အင်္ဂလိပ် ဆန့်ကျင်ရေး စွန့်စား တိုက်ခိုက်ပုံတွေကိုတော့ စိတ်ပါဝင်စား မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သာသနာ့ဝန်ကို ထိပ်တန်းထားလိုက်တော့ နိုင်ငံ့ဝန်က နောက်ဆုတ်သွားတယ်။

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာပဲ အများစုကို ဗြိတိသျှ အိန္ဒိယအင်ပါယာ ကြီးမှာ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ စာသင်ကျောင်းတွေလို သင်ပေးပြီး အင်မတန် ထူးချွန်သူကိုသာ ပိဋကကို အထူးပြု သင်ကြားပေးရင် သိပ်အဆင်ပြေ မယ်။ လက်တွေ့ အသုံးကျပြီး လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖက်ရတဲ့ ပညာရေး ဖြစ်သွားမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီလို စီမံကိန်းမျိုးဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့လည်း မခက်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

တစ်နေ့လုံး ကျက်ရတဲ့ စာကို ညနေကျတော့ စာအံတယ်။ ညနေ ခြောက်နာရီက စပြီး စာအံရပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ ညကိုးနာရီထိ သုံးနာရီလုံးလုံး စာအံမှ ရတဲ့စာ ကုန်တယ်။ အဲဒီအလုပ်ကို ဇွဲနဲ့ တကယ်ပဲ လေးလေးစားစား လိုက်နာ ဆောင်ရွက်တယ်။ မန္တလေးကို စရောက်တော့ အသက်ကိုးနှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ အသက်ဆယ်နှစ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်

mgyoe.com

လူကြီးလို့ ယူဆပြီး ရွယ်တူတွေလို ကစားခုန်စား လုံးဝ မလုပ်တော့ပါ။ တကယ်က ဘုန်းကြီး ငယ်ငယ်က အကစား မက်ပါတယ်။ တချို့ကစား နည်းမှာ တော်တော်ကျွမ်းပါတယ်။ သုံးပုံဖဲကစားတာလည်း စမ်းကြည့်ဖူးပါတယ်။ အမှန်ကို ပြောရရင် အကစားနဲ့ စာ ဘယ်ဟာ သာသလဲ မေးရင် စာက သာတာမို့ အကစားကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ မကြာခဏ နေမကောင်းဖြစ်လို့ အိမ်ပြန်ခဲ့ရပါတယ်။

ဆယ်နှစ်က တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အထိ (၇၄-၁၀၅)

အသက် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ထဲ ဝင်တော့ ၂၃ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၁၁ မှာ မန္တလေးကို ပြန်လာခဲ့ပြန်တယ်။ ပင်းကျောင်း ဆရာတော်က ဘုန်းကြီးအမေကို မန္တလေးလွှတ်ပြီး စာသင်ခိုင်းလို့ မန္တလေး ပြန်လာရပြန်တယ်။ ဆီးပင်ကျောင်းမှာ နေပါတယ်။ ခေါက်ဆွဲတစ်လုံး တစ်ပဲ၊ ပေါက်စီ တစ်လုံး တစ်ပြားမို့ ညနေစာ ဝယ်စားတာ များပါတယ်။ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက် မြောက်နားမှာ ခေါက်ဆွဲဆိုင် ရှိပါတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာ ချက်စားတဲ့ အလှည့်လည်း ရှိပါတယ်။ ငယ်ငယ်ကပဲ ပိုက်ဆံအသုံး ချွေတာတဲ့အကျင့် ရှိပါတယ်။ အဖေက လယ်သမား။ ကောက်ရိတ်သိမ်းပြီးရင် မန္တလေးကို ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် လာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီအခါ ဈေးသုံးပိုက်ဆံ ပေးပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကလည်း ချွေချွေတာတာ သုံးပါတယ်။ ကော်ဖီခွက် ငယ်ငယ် တစ်ခွက် တစ်ပြား၊ နံပြားတစ်ပိုင်း တစ်ပြားပဲ ပေးရလို့ အဲဒီအခါကပဲ ကော်ဖီ၊ နံပြား စားပါ၊ သောက်ပါတယ်။ အသက် တစ်ဆယ့် သုံးနှစ် တင်းတင်း မပြည့်မီကပဲ ပထမငယ် စာမေးပွဲ ဝင်ဖြေပြီး ရှုံးပါတယ်။ နောက်တစ်နှစ်မှာ အသက် တစ်ဆယ့်ငါးနှစ် မပြည့်မီဘဲ ပထမငယ် စာမေးပွဲကို ဝင်မဖြေရလို့ ကန့်သတ်ချက် ထွက်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် နောက်ထပ် နှစ်နှစ် စောင့်ပြီးမှ ပထမငယ်စာမေးပွဲ အောင်ပါတယ်။

မြောင်းမြဆရာတော်ရဲ့ တပည့် ဖြစ်လာပြီမို့လည်း ကံကောင်းတယ် ဆိုရပါတယ်။ မန္တလေးမှာ ပလိပ်ရောဂါ ဆိုက်တဲ့အခါ စစ်ကိုင်းအနောက် ဝန်းသိုကို ပြေးကြပါတယ်။ မြောင်းမြဆရာတော်လည်း ပြေးတဲ့အထဲ ပါလာလို့ ဘုန်းကြီးကို စာသင်စာချ မပျက်ပါ။ အဲဒီအခါက စပြီး

မြောင်းမြဆရာတော် ဦးဉာဏာဘိဝံသ

ဘုန်းကြီးဝတ်ချင်စိတ် ပေါက်ပါတယ်။ ဝိနည်းကို ဘုန်းကြီးက ရိုသေရင် လူတွေကလည်း အဲဒီဘုန်းကြီးကို ကြည်ညိုမှာပဲလို့ နားလည်လာတယ်။ ငယ်ငယ်က အဆို၊ အက ဝါသနာပါခဲ့လို့ ဒါတွေပေါ်မှာ စွဲလမ်းမှု ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ လောင်းကစားလည်း နည်းနည်း လုပ်ကြည့်ပြီး ကျေနပ်နှစ်သက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျမ်းစာ သင်ကြားရေးကို အချိန်ပြည့်အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်သွားနိုင်လို့ ဒီအပျော်အပါး လောင်းကစားတွေ ပြတ်သွားတယ်။ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးလို လူသူကင်းပြီး ပျင်းစရာကောင်းတဲ့ နေရာမှာ နေရလည်း မပျင်းပါ။ ရံဖန်ရံခါ အသားမစားဘဲ နေပါတယ်။ တကယ်လည်း သက်သတ်လွတ် စားလိုပါတယ်။ ပတ္တပိဏ္ဍကင်္ဂ (ဆိုတဲ့

သပိတ်ထဲမှာ ဆွမ်းရော ဟင်းပါ ထည့်ပြီး ရောစားတာမျိုး) စားလေ့ ရှိပါတယ်။ ပဋိပတ္တိဘက်က ဆရာတွေက မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်၊ ချမ်းအေး ဆရာတော်၊ အတိသုခ ဆရာတော်၊ နကင်း ဆရာတော်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

အောက်မြန်မာနိုင်ငံကို ၁၉၁၄ မှာ အတော်ကလေး နဲ့အောင် ရောက်သွားပါတယ်။ ပထမပြန် စာမေးပွဲလည်း အသက် မပြည့်သေးလို့ မဝင်ရသေးတဲ့အတူတူ (မန္တလေးကို ခေါ်လာတဲ့ ဆရာက) ရန်ကုန် လိုက် ခဲ့ဖို့ ခေါ်ပါတယ်။ (သရိုင်းသား) ဦးတိဏ္ဍ သီတင်းသုံးတဲ့ ဗိုလ်တထောင် တိုက်မှာ တည်းပါတယ်။ မြောင်းမြမြို့နယ် သုဓနုရွာနဲ့ အနီးဝန်းကျင် တွေကို ရောက်ခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ လပွတ္တာကို ရောက်တယ်။ တူးမြောင်း ရွာမှာ အပျော်ဆုံးပါ။ အစား ကောင်းတယ်။ ရာသီဥတု မျှတတယ်။ အောက်ပြည်က ပြန်ရောက်တော့ ဖျားတာနဲ့ ရွာပြန်ရသေးတယ်။ အဲဒီက စပြီး ဆရာနဲ့ အဆက်ပြတ်သွားတယ်။ မန္တလေး ပြန်ရောက်တော့ မြောင်း မြ ဆရာတော်ဆီမှာ နေရပါတယ်။ (၁၉၁၅ ခုနှစ်က) နွေရာသီ ပူပြင်း လွန်းလို့ ကျောက်ရောဂါ မန္တလေးမှာ အဖြစ်များတာနဲ့ ဘုန်းကြီးတို့ ဝက် လက်ကို ပြေးခဲ့ရတယ်။ အဲဒီမှာ ဝက်သက် ပေါက်တယ်။ ညာဘက်မျက်လုံး အိမ်မှာ ဝင်ပေါက်လို့ မျက်လုံးကန်းမတတ် ခံစားရတယ်။ မျက်လုံးဟာ နဂိုမူလအတိုင်း ပြန်မကောင်းတော့ပါ။ နောက် ရွှေဘိုကို ရောက်သွား တယ်။ မိတ္ထီလာတိုက်မှာ တည်းကြရတယ်။ မန္တလေး ပြန်လာပြီး ပထမ ငယ် စာမေးပွဲဝင်တော့ အခက်အခဲမရှိ ကောင်းကောင်း အောင်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဘုန်းကြီးဘဝမှာ အောင်မြင်မှုတစ်ခု မရခင် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ကြုံ ရတတ်တယ်လို့ သတိပြုမိပါတယ်။

တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်က အသက်နှစ်ဆယ်အထိ (၁၀၆-၁၃၉)

သရိုင်း ရွှေတောင်ကျောင်း ဆရာတော် (မတ်၊ ၁၉၁၅ မှာ) ပျံတော် မူတော့ ပွဲကြီးလမ်းကြီး လုပ်ကြပါတယ်။ ဒီလို ဘုန်းကြီးပျံမှာ ငွေကုန် ကြေးကျ သိပ်ခံတာကို မှားတယ်လို့ သဘော မပေါက်သေးပါ။ ဒါမျိုး ရပ်သင့်ပြီလို့ 'အနာဂတ် သာသနာ'မှာ အကျယ် ဆွေးနွေးပါတယ်။ (ရွှေကျင်ဂိုဏ်းက ဘုန်းကြီးပျံကို ကြာကြာမထားနဲ့ ပွဲကြီး မဖြစ်စေနဲ့လို့

တားမြစ်တယ်။ သရိုင်းသားက ရွှေကျင် ဒုတိယမြောက် သာသနာပိုင် ဖြစ်နေတုန်း သရိုင်းရွာမှာ ဒီလို ဘုန်းကြီးပျံပွဲ အကြီးအကျယ်လုပ်တာကို ကြည့်ပြီး နောင်အခါ ရွှေကျင်သာသနာ 'ဘယ်လို နေလိမ့်မလဲ၊ ဗေဒင် မေးစရာ မလိုတော့ဘူး'လို့ ရေးမိတယ်။ 'တစ်ဘဝ' ၁၁၀)

ရွှေဘိုက စစ်ကိုင်း ရုက္ခမူချောင်ကို ရောက်လာပါတယ်။ သိပ်မကြာ ဘူး။ မြောင်းမြဆရာတော်ကို ပလိပ်က လာပင့်လို့ ကိုရင်လည်း ဆရာ နောက်ကို လိုက်ရတယ်။ ပထမလတ် စာမေးပွဲအတွက် ပြင်ဆင်တယ်။ အခက်အခဲမရှိ အောင်မြင်ပါတယ်။ မကြာမီ ကိုရင် တစ်ကြိမ် ဝတ်ရပြန် တယ်။ ပိဋကတ်စာပေကျမ်းဂန်မှာ ထွန်းပေါက်တယ်လို့ သတင်းထွက်တာ နဲ့ ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေ အရေးပေးကြ၊ ဂရုစိုက်ကြတယ်။ အဲဒီလို ဆိုလေ၊ ရပြီးသားအဆင့် နိမ့်မသွားလေအောင် ကြိုးစားရလေ ဖြစ်တယ်။ အရင်ကလို အပျင်းပြေလုပ်တဲ့ အလုပ်တွေကို ဖြတ်ရတယ်။ မဟာဇနက ဆိုတဲ့ နာမည်ကိုကြိုက်ပြီး ဇနကဘွဲ့ကို ယူခဲ့တယ်။ ဇနကဆိုတာ ဖခင် လို့ အနက်ရှိတယ်။ ကိုယ် ရဟန်းဝတ်ပြီး ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတွေကို အဖေလို သွန်သင်မယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ ရှိနေလို့ ဒီဘွဲ့ကို ယူပါတယ်။ ဆရာဘုန်းကြီးကလည်း သဘောတူပြီး ဇနကပဲ ခေါ်တယ်။ သီတင်း တစ်နေ့မှာ ဒါယကာတစ်ဦးက သီလပေးပါလို့ ပြောလာတယ်။ ဘာမှ မခက်ဘူး။ အထစ်အငေါ့မရှိ၊ ကောင်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ ရေစက်ချပေးပါ ဆိုပြန်တယ်။ နောက်တစ်နေ့တော့ တရားဟောပါဦး တဲ့။ မငြင်းပါဘူး။ အဲဒီ ပထမအကြိမ်ကပဲ မန္တလေး ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်က နာမည်ရပြီး ဓမ္မကထိကတွေနဲ့ အရည်တူတယ်ဆိုပြီး ချီးမွမ်းကြပါတယ်။ ဝါကျွတ်တဲ့အခါ ကထိန်သင်္ကန်းကပ်လှူပွဲ ညနေမှာ ဟောဖို့ ဆည်ရွာက လာပြီး ပြောပါတယ်။ ဆရာဘုန်းကြီးက ငယ်သေးတယ်။ မန္တလေးက အပြင်ထွက် မလိုက်ရလို့ ပိတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီလို နာမည်ထွက်လာတာ တောင် ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာအဖြစ်နဲ့ ပင့်ဖိတ်သူ ပေါ်မလာသေးပါ။ (ပစ္စည်းလေးပါးဆိုတာ ကျောင်း၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်းနဲ့ ဆေး ဖြစ်ပါတယ်) တစ်နေ့တော့ ကိုရင်ထွန်းရွှေက သရော်တဲ့သဘောနဲ့ မိကောင်းဖခင် သမီး၊ ကိုယ်ရင့်ထက် အသက်ငယ်တဲ့ ကလေးမတစ်ယောက် နာမည်ကို သုံးပြီး ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာမအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုပါလို့ ဖိတ်စာ

အတု ကိုရင့်ဆီကို ရောက်လာတယ်။ မစ္စရိယစိတ်နဲ့လုပ်တာ ဖြစ်မှာပေါ့။
 အဲဒီတုန်းက ပလိပ်မှာ ငှက်ဖျားကြောက်ရတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ အားလုံးကပဲ ငှက်ဖျား ဖျားကြလို့ ဗျင်းကလေးရွာ ဆရာနှစ်ဆေးကို သောက်ကြရတယ်။ သူ့ဆေးက ကွီနိုင်မပေါ်ခင်က ငှက်ဖျားပြတ်ဖို့ အစွမ်းဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးပညာမှာ ဆရာနှစ်က တောင်သာဂိုဏ်းက ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဆရာဆီက ဆေးပညာတောင် နည်းနည်း သင်ခဲ့ပါသေးတယ်။ ကန့်ကလာကို ပြုတ်သောက်ရင် ငှက်ဖျား ပျောက်တယ်။

သက်တော် ၁၈ နှစ်အရွယ် ကိုရင်ဇေက

ပလိပ်မှာ နှစ်ဝါ နေခဲ့ရတယ်။ သရိုက်က လွဲရင် ပလိပ်ဟာ ဒုတိယ ဇာတိ ရွာလို ဖြစ်လာပါတယ်။ အသက်လည်း တစ်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ထဲ ရောက်လာ လို့ ပထမကြီးစာမေးပွဲ ဖြေဖို့ ပြင်ဆင်ပါတယ်။ ဆရာဘုန်းကြီးက အနာ အဖျား ကင်းတဲ့ နေရာကောင်းတစ်ခုကို ပြောင်းတယ်။

ဒီလိုနဲ့ စစ်ကိုင်း ရောက်လာတယ်။ အဟောအပြော ကောင်းလှတဲ့ ဦးသုနန္ဒရဲ့ အရှေ့မှန်ကင်းကျောင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဥက္ကံ ဘုရားကြီးတိုက် မှာ ဆရာဘုန်းကြီးနဲ့ ဦးသုနန္ဒက စာလိုက်ဖက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးလို့ ရင်းနှီးကြ ပါတယ်။ ဒီဆရာတော်က အခု ဓမ္မကထိက၊ ဆရာဘုန်းကြီးက စာချ။ ဆရာဘုန်းကြီးက စာပေပရိယတ္တိ သာတယ်။ စာလိုက်ဖက် ဖြစ်ခဲ့ဖူး တာနဲ့ ဆရာဘုန်းကြီးကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် ဆက်ဆံတာကို မကြိုက်ပါ။ အနှောင့်အယှက်တွေ များတာနဲ့ စာမေးပွဲအတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့ ဖြစ်သွား တယ်။ အင်္ဂုဇာကို ပိုင်ပိုင်ဟောနိုင်တဲ့ ဘုန်းကြီး ဗေဒင်ဆရာကတော့ အောင်မှာ သေချာတယ်။ မပူနဲ့လို့ ဟောပါတယ်။ နည်းနည်း အားရှိသွားတယ်။ ဝင်ဖြေတော့လည်း အောင်ပါတယ်။ စာဖြေဌာနက မန္တလေး မဟာမုနိ ဖြစ်ပြီး စာဖြေကိုယ်တော်တွေကို ဘုရားကြီးရဲ့ အရှေ့မြောက်က ဇရပ် တစ်ခုမှာ စုနေစေတယ်။ သီလရှင် စာဖြေတွေကို ရဟန်းစာဖြေတွေ တည်းခိုတဲ့ ဇရပ်ရဲ့ အရှေ့ဘက်က ဇရပ်တစ်ခုမှာ ထားတယ်။ စာဖြေသူ အစုစုက ကိုးရာ။ ခြောက်ဆယ်က အကြီးတန်း။ ကိုရင်လည်း အကြီး တန်းကပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုရင်ကတော့ မိမိတစ်ပါးတည်း ဖြစ်ပါတယ်။

စာမေးပွဲပြီးတော့ ဆရာဘုန်းကြီး မြောင်းမြဆရာတော်က အထက် တန်းပညာ ဆက်သင်ဖို့ ပခုက္ကူကို လွှတ်ပါတယ်။ ပခုက္ကူမှာ သံဃာ ငါးရာလောက်ပဲ ရှိမယ်။ အခု ပခုက္ကူလို စာသင်သံဃာတွေအတွက် နေရာထိုင်ခင်း ကောင်းကောင်းရအောင် အစီအမံတွေ မရှိသေးပါ။ မဟာ ဝိသုဒ္ဓါရုံ အမှတ် ၁ ကျောင်းတိုက်မှာ သွားနေတယ်။ ပြိုကျမတတ် ညံ့တဲ့ ကျောင်းစုတ်မှာ နေခွင့်ရတယ်။ အိမ်သာနဲ့ နီးကပ်လို့ မကောင်းတဲ့ အနံ့ အသက်ကို မပြတ် ရှူနေရတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း မနက် ဆွမ်းခံထွက်ပေမဲ့ ဝအောင် မစားရပါ။ စာဝါကတော့ အင်မတန် အဆင့်မြင့်တယ်။ ကောင်း တယ်။

ပခုက္ကူကို တုပ်ကွေးအဖျား ကပ်ရောဂါ ကျရောက်လာတော့ လန့်

mgyoe.com

ပြီး စစ်ကိုင်းကို ပြန်ပြေးရပါတယ်။ မြောင်းမြဆရာတော်က စိုးရိမ်ပြီး ဦးပညာကို ဇနကာနဲ့ ကေသရတို့ ဘေးကင်းရဲ့လားလို့ သံကြိုးရိုက်ပြီး မေးပါတယ်။ ပခုက္ကူ စာသင်တိုက် အကြီးအကဲ ဆရာတော်ဆီကို ကိုရင့် နာမည် ဒီတစ်ခါပဲ ပေါက်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ပထမကြီး စာမေးပွဲ ဂေဇက် (အောင်စာရင်း) ထွက်ချိန်ဖြစ်လို့ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ကိုရင့်ထဲက ပထမကြီး အောင်တာ နှစ်ပါးပဲ ရှိတယ်။ ရန်ကုန်မှာ ကိုရင့် ဉာဏဝံသ၊ မန္တလေးမှာ ကိုရင့်ဇနကာ ဖြစ်လို့ ဒီကိုရင့်တွေ ကျော်ကြားနေ ချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ ကေသရ မပါဘဲ အောက်တိုဘာ၊ ၁၉၁၈ မှာ ကိုရင့် ပခုက္ကူကို ပြန်သွားပြီး အရှေ့တိုက်သစ် နာယကဆရာတော်ကို ပြန်လည် ရောက်ရှိကြောင်း သတင်းပို့ လျှောက်ထားတဲ့အခါ 'ဇနကာလားကွဲ့၊ စာ မေးပွဲဖြေတာ မင်း မဟုတ်လား'လို့ မေးတယ်။ ဟုတ်ကြောင်း သိတော့ တစ်နေ့က ဂေဇက်ထဲမှာ 'မင်းကိုး'လို့ အမိန့်ရှိပါတယ်။ ဆရာတော်တွေ က စာမေးပွဲကို သိပ်အရေးမထားပါ။ ကိုရင့်က ဘွဲ့ကြီးရတာကိုတော့ အလေးဂရုပြုဟန် တူပါတယ်။

စာသင်ရဟန်းကို စာလိုက်ခေါ်တယ်။ စာလိုက်ထဲက ရဟန်းတစ် ပါးကို ရွေးပြီး ကျမ်းရင်းကို တစ်ပိုဒ်စီ လိုသလို ဖတ်ပြခိုင်းတယ်။ အဲဒီ ကိုယ်တော်ကို စာဆို၊ ကထိကကို စာချ ခေါ်ကြတယ်။ စာဆိုတစ်ပါး ခဏ အသံဝင်သွားလို့ ကိုရင့်က အစားဝင်ပြီး စာဆိုရဖူးတယ်။ အတူ စာလိုက်ဖက်တွေက ကိုရင့်ကို ပခုက္ကူမှာ မကြာခင် စာချဖြစ်မှာလို့ နိမိတ် ဖတ်ကြတယ်။ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဖြေရတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ရွှေကျင် ဂိုဏ်းက ခိုင်းဖို့ စောင့်နေတယ်။ တခြားတာဝန်ကိုတော့ ငြင်းလို့ဖြစ်ပေမဲ့ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းက ပေးတဲ့ တာဝန်ကိုတော့ မငြင်းနိုင်ပါ။

နှစ်ဆယ်က သုံးဆယ်ထိ (၁၄၀-၂၁၂)

ရဟန်းခံဖို့ အသက်ပြည့်ပြီဆိုတော့ ပလိပ်က မပု လိုက်လာပြီး သူ ရဟန်းအစ်မ ဖြစ်ပါရစေလို့ ပြောလာတယ်။ မိဘကလည်း သူတို့ ပဉ္စင်းတက်ပေးမယ်တဲ့။ ချမ်းအေး ဆရာတော်နဲ့ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် နှစ်ပါးက ဒီကိုရင့်ဟာ မကြာခင် ကျောင်းဘုန်းကြီး ဖြစ်မှာ။ ဒီတော့ ချမ်းသာတဲ့ ရဟန်းတကာ လိုတယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး အမရပူရ တရုတ်တန်း

mgyoe.com

ဒေါ်ကြည်နဲ့ မညွန့်တို့ကို ရဟန်းအစ်မ ခံစေတယ်။ အဲဒါနဲ့ သိမ်သုံးခါ တက်ရတယ်။ အဖေက နောက်ဆုံးပေါ့။ သူက အဲဒီအချိန်မှာ ငွေကြေး မချောင်လည်လှပါ။ ရဟန်းခံကို အမျိုးတွေက ဝိုင်းကူကြရပါတယ်။

ပလိပ် ရဟန်းခံပွဲကို ၁၅ မတ်၊ ၁၉၁၉ မှ လုပ်တယ်။ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်က ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပါ။ အမရပူရ ရဟန်းခံပွဲကို ၁၂ ဇွန်၊ ၁၉၁၉ မှာ လုပ်တယ်။ စစ်ကိုင်း ရဟန်းခံပွဲကို ၃ မတ်၊ ၁၉၂၀ ပြည့်မှာ လုပ် တော့ တပယင်းဆရာတော်က ဥပဇ္ဈာယ် ဖြစ်ပါတယ်။

ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ပခုက္ကူကို ပြန်သွားပြီး ပထမတစ်ဝါကို ပခုက္ကူ မှာ ဆိုပါတယ်။ အဲဒီအခါ ယာယီမဟုတ်ဘဲ အမြဲ စာဆို ဖြစ်ပါပြီ။ မကြာမီ စာချအထိ တိုးမြှင့်ပေးတော့မယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ပခုက္ကူမှာ အစဉ် အမြဲ မနေလိုပါ။ ဆန္ဒက ပခုက္ကူမှာ ပိဋကကို သင်မယ်၊ ပေါက်မြောက် အောင် ကြိုးစားမယ်။ နောင် မဟာရဋ္ဌဂုရု ဖြစ်လာတဲ့ ဆရာတော်ဆီမှာ မူလဋီကာနဲ့ ဒီဃနိကာယ် အဋ္ဌကထာ လိုက်တယ်။ ညောင်တုန်း ဆရာ တော်ဆီမှာ သံယုတ် အဋ္ဌကထာ လိုက်တယ်။ စာဆိုအနေနဲ့ ဆိုင်ရာကို ပြောဖို့ လျှောက်လွှာစာရွက်နဲ့ နေ့စဉ် လေးမျက်နှာ စာရေးရတယ်။ အဲဒီ လေးမျက်နှာကို နေ့တိုင်း နှစ်ကြိမ် ဖတ်ရတယ်။ အစုစု ရှစ်မျက်နှာ ဖတ် ရတယ်။ အဲဒါအပြင် ဦးပညာဆီမှာလည်း စာဝါ တက်လိုက်သေးတယ်။ အဲဒါတွေ ပြင်ဆင်ရတာ တစ်ညနေနဲ့ နောက်တစ်ရက်မှာ ဆွမ်းခံမထွက် ခင် တစ်မနက် ကုန်တယ်။ အဲဒီလို အချိန်ကိုက် တာဝန်ပြီးစီးဖို့ အလှ အယက် လုပ်ရလို့ ဘုန်းကြီးကို 'စာပို့ကြီး'လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဆွမ်းခံလို့ ရတာက ညံ့ညံ့၊ နည်းနည်း၊ မဝဘူး။ ငတ်နေတယ်လို့ ခေါ်ရင်လည်း ဖြစ်တယ်။ ကျန်းမာရေးကို သိပ်ထိခိုက်သွားတယ်။ မကြာမီ ဗုန်းဗုန်းလဲ ပြီး သေသွားနိုင်တယ်။ ဒီလိုဆို စွန့်ခဲ့တော့လို့ ပြောကြမယ်။ မာန ရှိ တယ်။ မစွန့်ပါ။ ရဟန်း သုံးဝါ ၁၉၂၂ မှာ မျက်စိက ဒုက္ခပေးလာလို့ ဆေးကုဖို့ မန္တလေး ပြန်ရတယ်။ ဆရာဝန်က စားလည်းစား၊ နားလည်း နား၊ ဒါ ဆေးပဲလို့ ပြောတယ်။ ဒါနဲ့ ရွာကို နှစ်လ ပြန်သွားပြီး မျက်စိ လည်း ကောင်း၊ ခွန်အားလည်း ပြည့်မှ ပခုက္ကူကို ရောက်သွားပြန်တယ်။ ၂၆ ဧပြီ၊ ၁၉၂၂ မှာ စာချ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါတွေဟာ ဘုန်းကြီးရဲ့ သာ သနာ့ဝန်ထမ်း ဘဝမှာ မှတ်တိုင်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအချိန်က စပြီး

mgyoe.com

ဆွမ်းကောင်းကောင်းကို ၀၀ စားရပါပြီ။

ဝိုင်အမ်ဘီအေ၊ ဂျီစီဘီအေခေတ် ဖြစ်လို့ ဘုန်းကြီးက နိုင်ငံရေး တရား ဟောတယ်။ စီအိုင်ဒီကလူ ရောက်လာတယ်။ ဘာမှ မကြီးကျယ် လှပါဘူး။ လာတဲ့ စုံထောက်က ဘုန်းကြီးအတ္ထုပ္ပတ္တိ မေးရုံပဲ။ ဒီလိုဆို တော့လည်း ရပ်တန်းက ရပ်ရမှာပေါ့။ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဘုန်းကြီး အဖမ်းခံရ ရင် ပခုက္ကူသာသနာမှာ နည်းနည်း အစွန်းကွက် ဖြစ်သွားနိုင်တယ် ထင် ရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီး ပြောတာက အင်္ဂလိပ် ဆန့်ကျင်ရေး မဟုတ် ဘူး။ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းသာဆိုရင် ဒီသာသနာဟာ ခုထက် ပိုပြီး ကြီး ပွားမယ် ဆိုတာလောက် ပြောတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာရင်းဖြစ်တဲ့ မြောင်းမြဆရာတော်က သိပ်စည်းကမ်းကြီးတယ်။ ဆရာတော်က မင်း ဘယ်သွား၊ ဘာသင်ဦး ဆိုပြီး ချထားမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးအသက် နှစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်၊ စာချဘုန်းကြီး ဖြစ်ပြီ ဆိုတော့မှ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင် လုပ်ပေတော့လို့ ခွင့်ပြုပါတယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့ သီလရှင်၊ ရဟန်းဒါယိကာမ စတဲ့ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ဆက်ဆံရာမှာ ဘုန်းကြီးက သတိနဲ့ ခပ်ခွာခွာပဲ ဆက်ဆံတယ်။ မှတ်မိသေးတယ်။ တစ်ခါက သီတင်း ကျွတ် မီးထွန်းပွဲမှာ ဘုန်းကြီး နေတဲ့ ဓမ္မမဇ္ဈကျောင်းမှာ မီးထိန်ထိန် လင်းအောင် မီးပုံးတွေ ဆွဲထားတော့ ဘုန်းကြီးက အပြင်ထွက်ပြီး ပက် လက်ကုလားထိုင်နဲ့ မီးပုံးတွေနဲ့ လင်းနေတဲ့ ကိုယ့်ကျောင်းကို ကိုယ် ကြည့်ပြီး ကျေနပ်နေတုန်း ကျောင်းဒကာ၊ ဒကာမတွေရဲ့ သမီးတွေ ဖြစ် မယ် ထင်ရတဲ့ မိန်းမပျိုတွေ နောက်နားကို ရောက်လာတယ်။ လှည့် မကြည့်ပေမဲ့ ကြက်သီးမွေးညင်း ထတယ်။ ဘာကြောင့် ဒီလို တုန်လှုပ် ပါသလဲ မေးရင် သူတို့ ညွှတ်ကွင်း ဝင်မိရင် ကိုယ့်ရည်မှန်းချက် ပျက် မှာကို စိုးရိမ်ပူပန်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဆိပ်ပြင်းတဲ့ မြွေထက် ဆိုးပါတယ်။ မုဒုလက္ခဏဇာတ် (အမှတ် ၆၆)၊ ဟရိတဇာတ် (အမှတ် ၄၃၁) ကြည့်ပါ။ ကိုယ်လုံး မပေါ်တပေါ် အလှမယ်ကို မြင်ရတော့ ရဟန်းသာမဏေ ဘယ် ဘဝ ဆိုက်တယ်ဆိုတာ တွေ့လိမ့်မယ်။ ဒီလို ဒုက္ခဆိုက်ရင် အသုဘ ဘာဝနာပဲ ခိုကိုးရာ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

စာချ ဖြစ်ပြီဆိုရင် နည်းနည်းတော့ ချမ်းသာသုခရှိမယ် ထင်ကြ တယ်။ မရှိပါ။ စာချအနေနဲ့ ပို့ချမယ့်စာကို ဘုန်းကြီးက ဂရုတစိုက်

အချိန်ယူပြီး ပြင်ဆင်တယ်။ စာဆို ဖြစ်စဉ်က ပြင်ဆင်တာထက် အဆများစွာ ပိုတာပေါ့။ အမှန်ပြောရရင် စာတစ်ဝါပြီးရင် ပင်ပန်းလွန်းလို့ အရပ်ကြိုးပြတ်သဘော ဆိုက်သွားတာပါပဲ။ အဲဒါ ကောင်းသလား၊ ဆိုးသလား မေးရင် ခန္ဓာကိုယ် ချုံးချုံးကျသွားလို့ ဆိုးတယ်ပဲ ဖြေရမယ်။ အဲဒီတုန်းက အသက်မသေတာ ကံကောင်းတယ်။ သာသနာ့ဝန်ကို ဆက်ထမ်းခွင့် ရသေးတယ်လို့ ဖြေရပါတယ်။ သာသနာ့ဝန်ကို ဆက်လက်ထမ်းခွင့်ရတာ အမြတ်တကား အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။

သက်တော် ၂၆ နှစ်အရွယ် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ